

AgroConnector

Toen het registratiesysteem een managementsysteem werd

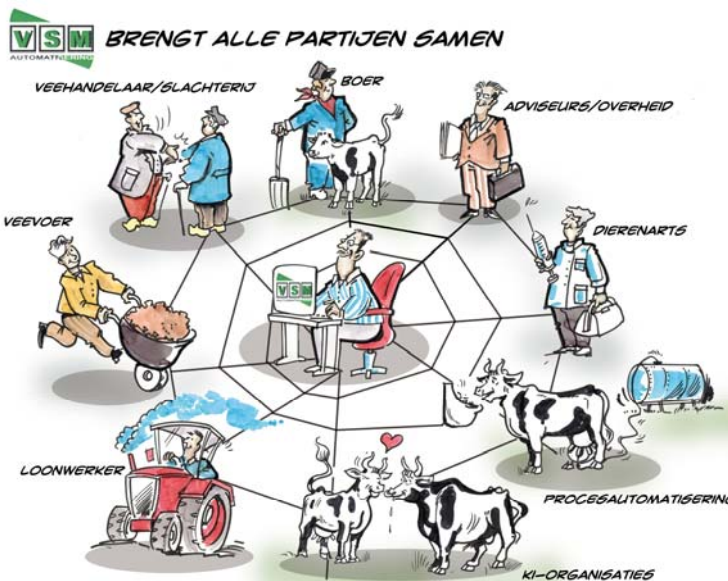
Johan Vloet, VSM/Ruma

We leven inmiddels in 2017, melkveehouder Johan V. stormt zijn kantoor binnen alwaar de dierenarts en inseminator al lekker in gesprek zijn bij een bakje koffie. Op dat moment voegt de voerforlichter via een Skype scherm zich toe aan het gesprek. Veehouder Johan zet even zijn Google-bril uit want zijn medewerkers zijn niet voor de boerderijraad uitgenodigd. De boerderijraad had hij 2 jaar geleden samengesteld naar aanleiding van zijn deelname aan Het Deens Systeem, waarbij hij intensiever wordt begeleid door zijn dierenarts. Om een aantal investeringen te doen heeft hij 2 jaar geleden zijn businessplan laten uitwerken met behulp van het SimHerd simulatieprogramma waarbij verbeteringen in zijn bedrijf moesten leiden tot een beter rendement. Dit om de bank te overtuigen van zijn uitbreidingsplannen.

Om de ammoniak uitstoot van zijn bedrijf te beperken (dat was noodzakelijk om meer koeien te mogen houden) is hij toch wat anders gaan voeren. Zijn ruwvoer is van perfecte samenstelling, door de weegwagens van de loonwerker weet hij precies hoeveel er van het land komt. Wat goed is voor zijn kringloopwijzer. Hij mag nu zelfs meer mest uitrijden door exacte registratie van bemesting (en mestanalyses) en voedingsstof onttrekking. Tevens weet hij ook hoeveel voer er per dier wordt opgenomen. Hiervoor heeft hij sensoren die op 10 cm nauwkeurig de koe volgen in de stal en ook zien hoeveel en welk ruwvoer er wordt opgenomen. Hij heeft nu het perfecte individuele voeradvies (gemonitord door de voerfabrikant op afstand).

Als mooie bijkomstigheid heeft hij nu ook zicht op de afwijking in het dagelijks patroon dat de koe vertoont. Op zijn dashboard op de smartphone of Google-bril ziet hij de afwijkende gevallen. En welke gevallen al door zijn medewerkers zijn opgespoord en de door hen aangegeven uitzonderingen waar hij of de dierenarts nog eens naar moet kijken. Doordat hij ook de opfok van zijn kalveren en jongvee heeft aangepakt voor 3 jaar terug ziet hij daar nu de eerste resultaten van en die zijn verbluffend. De melkproductie bij de oudere koeien ligt inmiddels boven de 14.000 liter en dat doen ze met gemak. Omdat hij sinds vorig jaar de tochtigheid van zijn koeien meet in de melk is zijn inseminator er altijd op tijd bij. De drachtcontrole deed hij al langer via de melk.

Zijn inseminator volgt het resultaat op afstand want deze info deelt veehouder Johan via het Agrolink machtigingsplatform met hem. Bij de koeien waar enige twijfel is wordt deze informatie ook aan de dierenarts gepresenteerd die iedere 2 weken de speciale aandachtsgroepen langsloopt. Vooral het scoren op conditie, baarmoeder, mest en klauwscore zorgen voor tijdig ingrijpen. Met een kleine uitzondering gebeuren alle behandelingen preventief en dat bespaart enorm.

Het gesprek gaat nog even terug naar vorige week toen ze met succes een bijna BVD uitbraak hadden voorkomen. In de tankmelk was het aan de waarden al aangetoond en door afzondering van de geboren kalveren en gebruik van de BVD oormerken was hij er op tijd bij om de betreffende kalveren af te voeren. De diepgaandere analyse, sensoren en goede begeleiding heeft hem ook een veel lager celgetal gebracht. Mogelijke mastitis problemen zijn nu perfect en op tijd in beeld omdat er nu op meer dan 10 onderdelen in de melk naar wordt gekeken. Met zodoende een minimale dierdagdosering. Hij krijgt de hoogste melkprijs omdat hij op alle prijselementen maximaal scoort. Die Google-bril trouwens voldoet nog niet helemaal aan zijn behoefte, hij had de verwachting daarmee ziektesymptomen te kunnen opsporen, maar de software is nog niet helemaal wat het zijn moet. Hij gebruikt hem nu maar om met zijn medewerkers te communiceren en met ze mee te kijken indien gewenst.

Veehouder Johan logt nog even in met eHerkenning op Agrolink om daar aan te geven welke data hij met zijn accountant wil delen. Een initiatief van de managementleveranciers die inmiddels geen concurrenten meer zijn maar werken aan gezamenlijk uitwisselen van data. Veehouder Johan wil weer graag een nieuwe analyse laten maken met SimHerd. Kijken waar hij staat en of zaken die vandaag besproken zijn om te gaan aanpakken ook economisch gewin opleveren. Zijn vader komt ook nog even langs voor een bakje koffie en schud zijn hoofd bij het zien van de schermen, de smartphone en de Google-bril. Dat was 30 jaar terug toch wel makkelijker, toen kon je met hard werken nog een boterham verdienen. Tja zegt Johan maar toen was VSM Automatisering ook nog niet geboren. Die knoopt nu voor mij alle lijntjes aan elkaar.

In dit verhaal zitten geen spectaculaire ontwikkelingen (die houden we nog even voor onszelf) maar dit zijn allemaal zaken waar we nu al volop mee bezig zijn met collega's uit de markt. De vraag is hoeveel sneller dan in 2017 worden deze optimaal gebruikt. In bijna iedere zin in dit verhaal komt wel datauitwisseling, tonen van data of dataopslag voor, maar data wordt pas informatie als je er wat mee doet en dat samen doet met de experts die hiervoor rondom de boer aanwezig zijn. Voor iedereen die deze ommezwaai samen met ons wil maken, neem gerust contact op.

Ik wens u prettige feestdagen en een ondernemend 2014 toe welke in het teken staat van het slim inzetten van data, aanwezig op het boerenerv of boerencomputer

(johan@ruma-vsm.nl)

Uit het veld

Laboratory Observation Report (LOR)

In 2012 is de Leidraad Berichtontwikkeling Landbouw opgeleverd. Frugicom, Floricode, AgroConnect en EZ-Dienst Regelingen hebben afgesproken om nieuwe berichten voor elektronische gegevensuitwisseling voortaan zo goed mogelijk conform de UN/CEFACT richtlijnen te ontwikkelen en aansluiting te zoeken bij de core components library van UN/CEFACT.

Voor het toetsen van de Leidraad is in 2012 – 2013 een nieuw standaard bericht (het LOR-bericht) ontwikkeld voor het uitwisselen van analyseresultaten van laboratoriumonderzoek. Het schema voor dit bericht is kort voor de zomer door UN/CEFACT vastgesteld en gepubliceerd. Het bericht is het afgelopen jaar door The Greenery en Laboratorium Zeeuws Vlaanderen geïmplementeerd voor het uitwisselen van de resultaten van residuonderzoek op groenten en fruit. Hierbij is de berichtenset uitgebreid met het bericht voor het aanvragen van een analyse en met een acknowledgement-bericht om de status van het proces over en weer uit te wisselen.

Inmiddels is een pilot gestart met BLGG-AgroXpertus, Component Agro en Laboratorium Zeeuws Vlaanderen om het LOR-bericht toe te passen voor grond- en gewasonderzoek.

Relevante links:

- documentatie Leidraad: <http://www.agroconnect.nl/Default.aspx?tabid=1865&ListItemId=100> .

- UN/CEFACT-schema's: http://www.unece.org/cefact/xml_schemas/index .
- XSD LOR: http://www.unece.org/fileadmin/DAM/unecefact/data/standard/LaboratoryObservationReport_1p0.xsd .

Tracking & tracing van dieren

Woensdag 20 november organiseerde EZ-Dienst Regelingen een workshop in het kader van het UN/CEFACT project 'Animal traceability data exchange'. Verschillende partners uit Frankrijk, Canada, Nederland, de Europese Unie (DG SANCO en DG MARE) en GS1 werken samen in dit project. Het project richt zich op e-berichten voor de traceerbaarheid van rund, schaap, geit, varken, pluimvee, overig kleinvee, schelpdieren en vis. Voor de diersoorten schaap, geit en varken neemt Nederland het voortouw in de berichtontwikkeling. Diertransport en de daarmee samenhangende elektronische berichten vormen de kern van traceability. Het accent ligt op het internationaal standaardiseren van de basis dataset die uitgewisseld moet worden tussen ketenpartijen om tracking & tracing achteraf mogelijk te maken. Zodra die ruggengraat er ligt is het mogelijk om gekoppeld aan de basis dataset aanvullende technische gegevens uit te wisselen. Bij het definiëren van de basisset wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de standaarden van GS1 voor object- en plaatsidentificatie. AgroConnect ondersteunt dit initiatief.

Tenders Flspace

Momenteel loopt fase 2 van het Flspace-project. Fase 2 omvat 8 pilot-toepassingen (trials) waarvan Nederland het voortouw neemt in de volgende 3 trials: Crop Protection Information Sharing, Flowers and Plants, Meat Information Provincance. De functionele eisen en wensen voor ieder van de drie trials zijn eerder vastgesteld. Solution providers zijn in de bijeenkomst van 5 november aangemoedigd om uiterlijk 18 december ontwikkelvoorstellen in te dienen. Voor Fase 3 van het Flspace-project volgt eind 2014 een meer open tender voor het ontwerpen van apps en internetapplicaties voor de land- en tuinbouw.

Authenticatie, autorisatie & machtigen

Woensdag 18 september 2013 was de eerste bijeenkomst van de AgroConnect-begeleidingsgroep eID. De taak van de begeleidingsgroep is om namens de vereniging AgroConnect overzicht te houden op de belangrijkste ontwikkelingen met betrekking tot authenticatie, autorisatie en machtigen en om het AgroConnect-bestuur te adviseren in het richting geven aan deze ontwikkelingen. De begeleidingsgroep komt tweemaal per jaar bijeen. De commissie wordt vooralsnog gevormd door: Frank Pisters (VAA), Lex van Lent c.q. Jacob Bosma (ZET solutions), Hans van der Burght (EZ), Bert van 't Land (CRV), Edwin Oonk (Flynth).

ZET solutions is de linking pin naar de Stelselraad eHerkenning die mede sturing geeft aan de ontwikkeling van eHerkenning.

Het wordt medio 2014 mogelijk om met eHerkenning aan te loggen op de diensten van Dienst Regelingen (o.a. Mijn Dossier). Op termijn neemt DR afscheid van haar eigen authenticatie-omgeving (gaat dus zelf geen ABA-inlogaccounts meer uitgeven) en gaat volledig over op eHerkenning / DigiD zoals dit binnen eID-Stelsel NL wordt ontwikkeld.

EZ-Dienst Regelingen biedt de markt haar source code aan van de Gemeenschappelijke Bevoegdheden Voorziening (de GBV). De GBV is de authenticatie/autorisatie/machtigingsschil rond de mijn-dossier-applicaties van Dienst Regelingen. Het aanbod van DR is interessant voor partijen die een professioneel machtigingsregister willen aanbieden.

'We moeten onze kosten scherp in de gaten houden'

EDI-Crop v4.0

Inmiddels zijn de specificaties opgeleverd voor de EDI-Crop v4.0 berichten en voor de bijbehorende webservice. Ter ondersteuning van de complete teeltcyclus zijn drie standaard berichten ontwikkeld: bouwplan-bericht, advies-bericht en teeltregistratie-bericht. Hierbij is zo goed mogelijk aansluiting gezocht bij de UN/CEFACT core components directory. Voor het eerst is een geo-component opgenomen in de teeltberichten voor het uitwisselen van plaatsgeboden informatie door middel van polygonen. Een polygoon is een aansluitende reeks van XY-coördinaten (het eerste en laatste coördinaat zijn hetzelfde zodat het een gesloten omtrek vormt). Een eerste implementatie is gedaan door Crop-R en EDI-Circle (Van Aaken Automatisering) voor Countus. De EDI-Crop-webservice en de berichten worden eind 2013 begin 2014 geïmplementeerd door Agrovision, Dacom, Crop-R en Agrifirm in het kader van Akkerweb.

Hierbij is voor een architectuur gekozen waarbij Agrovision en Crop-R/Dacom ieder voor de eigen klanten een centrale data-hub inricht. Derde partijen kunnen op deze twee punten (mits geautoriseerd), bouwplannen en teeltregistraties ophalen en adviezen plaatsen.

De EDI-Crop-berichtenset is gebaseerd op het referentie datamodel Crop (WUR, Daan Goense). Het model is te vinden op: <http://www.agroconnect.nl/Default.aspx?tabid=1865&ListItemId=132>.

PETA-stimuleringsprogramma automatisering akkerbouw

De PETA-partijen (Agrifirm, SuikerUnie, Nedato, CZAV, KMWP) werken aan een stimuleringsprogramma voor elektronische datauitwisseling in de akkerbouw. Het programma omvat financiële prikkers voor solution providers die EDI-Crop v4.n implementeren en voor akkerbouwers die vanuit het bedrijfsmanagementsysteem bouwplannen, adviezen en teeltregistraties gaan uitwisselen met afnemers en dienstverleners.

De afspraken hieromtrent worden nu verder uitgewerkt in een concrete SLA en samenwerkingsovereenkomst. Ongeveer 65% van de akkerbouwers maakt gebruik van een bedrijfsmanagementsysteem. Het doel is om dit percentage in 4 jaar op te krikken tot minimaal 90%. Dat maakt het voor agribusiness-partijen en solution providers weer interessanter om nieuwe digitale diensten voor de akkerbouw te ontwikkelen.

Uniformeringsafspraken Varkenshouderij

Eind 2012 - begin 2013 zijn de nieuwe uniformeringsafspraken voor de varkenshouderij opgeleverd.

De uniformeringsafspraken omvatten de rekenregels voor het berekenen van de belangrijkste kengetallen voor de zeugenhouderij en voor de vleesvarkenshouderij.

Twee belangrijke wijzigingen t.o.v. de oude versie zijn:

- bedragen worden voortaan altijd exclusief btw meegenomen in de berekeningen (moet voor einde 2014 doorgevoerd zijn)
- de rekenregels voor het terugrekenen van geslacht gewicht naar levend gewicht zijn aangepast (wordt per 1 januari 2014 doorgevoerd).

Op 10 oktober is de Onderhoudscommissie Uniformeringsafspraken Varkenshouderij officieel geïnstalleerd, met als voorzitter Henri Holster (WUR-Livestock Research). In de onderhoudscommissie zijn verder vertegenwoordigd: ABAB, Agra-Matic, AgrifirmFeed, AgriSyst/PigExpert, Agrovision, Coppens Diervoeding, De Varkenspraktijk, DLV, FarmResult, Flynth, Hendrix Feed, SIVA, Topigs, VION, VIC Sterksel.

Kengetallen worden gebruikt voor interne en externe bedrijfsvergelijking. Zeker voor externe bedrijfsvergelijking is het belangrijk dat de kengetallen van verschillende bedrijven op eenzelfde wijze berekend zijn en dat de invoerdata betrouwbaar zijn. Aan dat laatst wil het nog wel eens mankeren. Om toch tot een betrouwbare benchmark te komen worden in overleg met LTO twee opties verkend: óf zorgen dat de basisdata over de volle breedte zorgvuldiger worden ingevoerd, óf de benchmark berekenen op basis van een beperkt aantal bedrijven waarvan zeker is dat de basisgegevens betrouwbaar en volledig zijn.

Relevante links:

- rapporten UAs Varkenshouderij: <http://www.agroconnect.nl/Default.aspx?tabid=1865&ListItemId=152>.

Databank diermedicijnen

SDa (Autoriteit Diergeneesmiddelen) heeft aangegeven dat de ontsluiting van de stamgegevens diermedicijnen en dierdagdosering in de eerste helft van 2014 een feit is. De specificaties van het interface worden in overleg met de sector de komende tijd vastgesteld.

Ontsluiten GewasBeschermingsKennisbank

Nog steeds zijn NVWA en Ctgb voornemens om de stamgegevens van gewasbeschermingsmiddelen in een machine-machine koppeling te ontsluiten. Dit past binnen de afspraken die in maart dit jaar in een overeenkomst met de stakeholders zijn vastgelegd.

Ondertussen dienen zich alternatieve databronnen aan. Zo heeft Homologa haar database voor gewasbeschermingsmiddelen en MRLs inmiddels ontsloten via een webservice.

In Nederland hebben Crop-R en CLM het initiatief genomen om als eindgebruikers een eigen database gewasbescherming, PestiLeaks genaamd, te ontwikkelen.

Datamanagement op het melkveebedrijf

André de Leeuw, DeLaval

(samenvatting presentatie AgroConnect-wintersymposium 21 november 2013)
Geautomatiseerde datauitwisseling heeft de afgelopen jaren een enorme vlucht genomen; actuele data m.b.t. de melkcontrole wordt automatisch bijgewerkt, stambestanden met de samenstelling van de dierstapel worden automatisch gesynchroniseerd. Bovenal staat dat het melkproces 24 / 7 ongestoord moet kunnen plaatsvinden en dat de besturing en dataverwerking rond het melkproces als autonoom systeem moet kunnen opereren.

DeLaval constateert dat de melkveehouderij in Nederland internationaal voorop loopt in automatisering en datauitwisseling; nieuwe sensortechnologie biedt een schat aan informatie. Voor wat betreft datauitwisseling. Wel blijkt dat ieder land het weer op zijn eigen wijze invult:

- in Duitsland heeft iedere deelstaat zijn eigen koppelingen;
- in Frankrijk zijn er veel bilaterale koppelingen
- Denemarken heeft het wat dat betreft met één centraal systeem goed geregeld
- buiten Europa zijn er vooral maatwerk koppeling en dan nog uitsluitend voor de hele grote bedrijven en zuivelcoöperaties
- in ICAR-verband (International Committee for Animal Recording) wordt nu gewerkt aan een standaard koppeling voor melkrobots.

Herd Navigator is het nieuwste product van DeLaval en legt de focus op vruchtbaarheid, uiergezondheid, energiebalans en voeding. Het is nog een hele uitdaging om sensordata te vertalen naar concrete acties voor de melkveehouder. Voor het in een vroeg stadium automatisch signaleren van tochtigheid en mastitis lukt dit al prima.

De continuïteit van het primaire bedrijfsproces mag niet afhankelijk zijn van een internetverbinding. Dit vraagt om een autonoom systeem binnen de bedrijfsmuren dat op gezette tijden data uitwisselt met de omgeving. Uitgangspunt is dat de ruwe data van de sensormetingen binnen het bedrijf blijven. Wel is het streven om slim gebruik te maken van de specialisaties en kennis van de verschillende partijen rondom de veehouder. Bijvoorbeeld door het automatisch combineren van de actuele melkgift met het actuele rantsoen tot een aangescherpte krachtvoergift (het zogenaamde dynamisch voeren).

Ook zouden de begeleiders van de veehouders ter voorbereiding van een bedrijfsbezoek beter inzicht kunnen krijgen in de bedrijfssituatie en de situatie van de individuele dieren (proactieve begeleiding).

(voor de complete presentatie van André de Leeuw zie: <http://www.agroconnect.nl/Default.aspx?tabid=1865&ListItemId=170>)

Unilever en duurzame landbouw

Sikke Meerman, sustainable sourcing development manager Unilever

(samenvatting presentatie AgroConnect-wintersymposium 21 november 2013)
Een duurzame business is een groeiende en winstgevende business met een positieve sociale, economische

en milieuvriendelijke uitkomst. Dit betekent voor Unilever dat zij innovatie en groei voedt, met een grote potentie in zich ontwikkelende en groeiende markten. Dat zij bouwt aan consumentenvoorkeur (consumenten marchanderen niet). Dat zij werkt aan het versterken van de relatie met klanten en aandeelhouders en dat zij afvalstromen zo veel mogelijk reduceert.

Vertaalt naar de praktijk betekent dat: 1 biljoen mensen ondersteunen in het verbeteren van hun gezondheid en hun welzijn, het halveren van de negatieve effecten op het milieu en uitsluitend het gebruik van duurzaam geproduceerde grondstoffen. Waarbij duurzaam produceren aantoonbaar geborgd dient te zijn. Dat stelt hoge eisen aan tracking en tracing in de supply chain en dus aan de informatievoorziening.

Om te kunnen beoordelen of een grondstof duurzaam is geproduceerd heeft Unilever haar eigen Sustainable Agriculture Code (SAC) ontwikkeld. Het productieproces en het product worden beoordeeld op o.a.: gewasbescherming, bemesting, brandstof, bodem, water, biodiversiteit, afval, energie & broeikasgassen, menselijk kapitaal, productiewaardeketen, scholing. De productie van palmolie voldoet inmiddels voor 100% aan SAC. Voor de productie van bijvoorbeeld suiker is dit nog maar 8%. Voor het ondersteunen van de informatiestromen rond SAC heeft Unilever haar eigen Quickfire Database ontwikkeld; een centrale applicatie waaraan de producenten/verwerkers moeten rapporteren.

In haar continue streven naar duurzaamheid zet Unilever zwaar in op samenwerking en het vormen van partnerships; participatie in het Sustainable Agriculture Initiative (SAI) is daar een voorbeeld van.

Voor wat betreft het verbeteren van de informatievoorziening zijn voor Unilever belangrijke aandachtspunten:

- het slechten van datasilo's en bevorderen van wederzijdse communicatie;
- het Wegnemen van de frustratie van toeleveranciers en hun telers bij het invoeren van gegevens in verschillende systemen;
- het reduceren van kosten- en menskracht;
- het verbetering van de geloofwaardigheid, transparantie en relevantie;
- dataconversie in praktische richtlijnen;
- alle deelnemers in de waardeketen moeten kunnen profiteren;
- de kritische massa komt er zeker.

(voor de complete presentatie van Sikke Meerman zie: <http://www.agroconnect.nl/Default.aspx?tabid=1865&ListItemId=170>)

eID-Stelsel NL

Hans-Rob de Reus, Programma eID

(samenvatting presentatie AgroConnect-wintersymposium 21 november 2013)

eID-Stelsel maakt het mogelijk dat mensen altijd en veilig online zaken kunnen doen met de overheid en het bedrijfsleven.

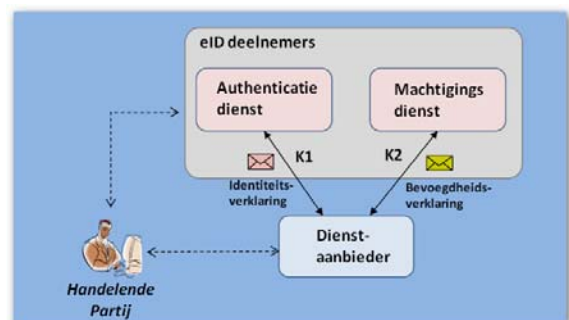
Nu heeft iedere dienst aanbieder zijn eigen authenticatiemiddel.

Dat is onhandig, kostbaar, complex, en onveilig. In eID-Stelsel NL komen DigiD voor burgers en eHerkenning voor bedrijven samen in één stelsel en worden deze uitwisselbaar. Dit betekent voor de landbouw dat bijvoorbeeld een gebruiker van Z-login straks daarmee kan aanloggen op omgevingen van de overheid. eID-Stelsel is geen systeem maar een standaardisatie traject. Het biedt standaard protocollen en standaard berichten voor het uitwisselen van de identiteitsverklaring en de bevoegdheidsverklaring. Het afsprakenstelsel wordt in 2014 afgemaakt en in 2015 ingevoerd.

Relevante links:

- verkenning AgroConnect naar authenticatie, autorisatie en machtigen, toelichting eID-Stelsel NL, Strategische verkenning overheid naar eID-Stelsel: <http://www.agroconnect.nl/Default.aspx?tabid=1865&ListItemId=133>

(voor de complete presentatie van Hans-Rob de Reus zie: <http://www.agroconnect.nl/Default.aspx?tabid=1865&ListItemId=170>)

Voor de leden

ALV en AgroConnect-symposium

De eerstvolgende ledenvergadering van AgroConnect staat gepland voor **donderdag 5 juni 2014**, van 11:00 tot 12:30 uur (locatie: Hotel De Nieuwe Wereld te Wageningen). Aansluitend is dan 's middags het AgroConnect-zomerseminar.

Colofon

AgroConnector is de nieuwsbrief van AgroConnect. AgroConnect is een vereniging van bedrijven en organisaties uit de agri & food sector met als doel het verbeteren van de interoperabiliteit in de sector. Dit betekent het integreren van bedrijfsprocessen, over bedrijfsgrenzen heen door het elektronisch en gestandaardiseerd uitwisselen van gegevens.

E: info@agroconnect.nl , I: www.agroconnect.nl

© AgroConnect. Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.